

Syyttäjän ratkaisut 2008

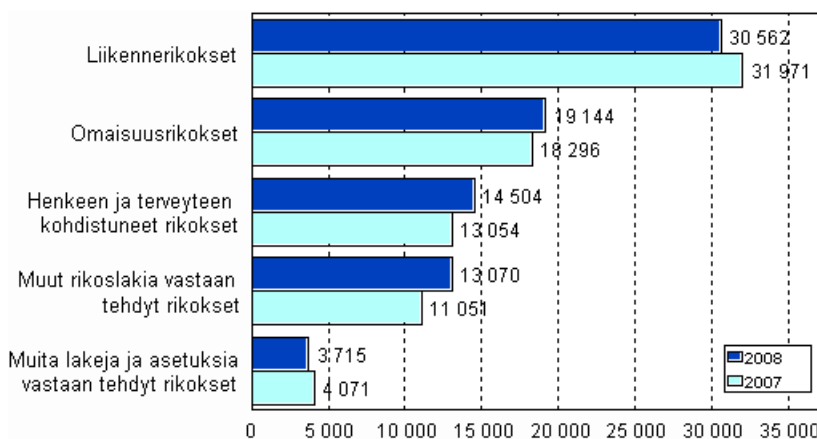
Syyttäjä ratkaisi 81 000 asiaa vuonna 2008

Vuonna 2008 syyttäjä ratkaisi Tilastokeskuksen mukaan 80 995 rikosoikeudellista asiaa, mikä on 2 552 enemmän kuin vuotta aiemmin. Syyttäjällä päättäneitä juttuja oli 18 175. Kaikista syyttäjällä päättäneistä jutuista 66 prosentissa oli perusteena syyttämättä jättäminen. Syyteratkaisun syyttäjä teki 62 820 asiassa, mikä on yli 2 900 asiaa enemmän kuin vuonna 2007. Vastaajien lukumäärä syyteratkaisuissa oli 83 609. Kaikista syyttäjän ratkaisemista asioista oli liikenne rikoksia lähes 38 prosenttia, omaisuusrikoksia vajaat 24 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 18 prosenttia.

Syyttämättä jättämispäätöksiä tehtiin 23 605, vajaat neljä prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Näytön riittämättömyys oli syynä syyttämättä jättämiseen 63 prosentissa kaikista tapauksista. Syyttäjä voi lakiin perustuvan harkintavaltansa nojalla tehdä seuraamusluontoisen syyttämättä jättämispäätöksen, vaikka olisi riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Vuonna 2008 tehtiin seuraamusluontoisia syyttämättä jättämispäätöksiä 6 038, mikä on vajaat 400 enemmän kuin edellisellä vuonna.

Syyttäjän käsittelemistä asioista yli 69 prosenttia ratkaistiin alle kahdessa kuukaudessa. Yli puoli vuotta käsittely kesti 11 prosentissa kaikista asioista. Keskimääräinen käsittelyaika syyttäjän ratkaisemissa asioissa oli 2,3 kuukautta. Rikoksen tekoajasta syyttäjän ratkaisuun kului keskimäärin 7,3 kuukautta.

Syyttäjän ratkaisemat asiat rikoksittain 2007–2008

Sisällys

Liitetaulukot	
Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2008.....	3
Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut.....	4

Liitetaulukot

Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2008

Vuosi	Yhteensä	Syyttäjällä päättyneet jutut		Syyte	
		lkm	%	lkm	%
2001	71 956	22 687	32	49 269	68
2002	80 374	21 418	27	58 956	73
2003	81 036	19 256	24	61 780	76
2004	87 239	20 169	23	67 070	77
2005	85 052	20 444	24	64 608	76
2006	83 046	20 733	25	62 313	75
2007	78 443	18 562	24	59 881	76
2008	80 995	18 175	22	62 820	78

Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Syyttäjän ratkaisut -tilasto keskittyy kuvaamaan syyttäjän toimintaa alueellisesti ja rikoksittain. Tilasto sisältää tietoja syyttäjällä päätyneitten juttujen ja syyttämättä jätettyjen määrästä sekä ratkaisuun kuluneesta ajasta.

Rikosprosessi voidaan jakaa esitutkintaan, syyteharkintaan, oikeudenkäyntiin ja täytäntöönpanoon. Syyteharkinnassa ratkaistaan poliisin suorittaman esitutkinnan perusteella, onko aihetta nostaa epäiltynä olevaa henkilöä vastaan syyte. Syyttäjän on arvioitava täyttääkö tutkittava teko jonkin rikoksen tunnusmerkistön, onko näyttö riittävä syytteen nostamiseksi sekä lopuksi, soveltuuko tapaukseen jokin toimenpiteestä luopumisen mahdollistava säännös. Syyttäjän on nostettava syyte, jos on olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi. Syytteen nostamisen vaihtoehtoja ovat tietyin laissa säädetyin edellytyksin rangaistusmääräyksen antaminen tai syyttämättä jättäminen.

Syyttäjätilastot sisältävät kaksi osaa, tilaston syyttäjän käsittelemistä jutuista ja tilaston syyttämättä jätetyistä. Edellisessä tilastossa on syyttäjällä päätyneet jutut sekä syyttäjävirstoittain että rikoksittain. Jälkimmäisessä tilastossa on esitetty seuraamusluontoisesti syyttämättä jätetyt ja muun syyn takia syyttämättä jätetyt.

Seuraamusluontoinen syyttämättä jättäminen tarkoittaa syyttäjän jossakin tapauksessa sen erityispiirteiden vuoksi jonkin lainsäädännön nojalla tekemää päätöstä jättää syyte ajamatta, vaikka on riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Päätös jättää syyte seuraamusluontoisesti ajamatta sisältää samalla toteamuksen henkilön syyllistymisestä rikolliseen tekoon.

Syyttäjällä päätyneissä jutuissa on tilastoyksikkönä juttu. Koko juttu katsotaan päätyneen syytteeseen, jos siinä yksikin rikos on päätyneen syytteeseen. Jos yhtään rikosta ei ole johtanut syytteeseen, ratkaisukoodiksi valitaan ensisijaisesti rangaistusmääräys (koodiarvo 05) ja sen jälkeen koodiarvot pienemmästä suurempaan.

Syyttämättä jätettyjen tilastossa tilastoyksikkönä on vuodesta 2001 lähtien syyttämättä jätetty henkilö, kun se aikaisempina vuosina on ollut syyttämättäjättämispäätös. Tilastossa ovat henkilöt, joilla on jutussa pelkästään rikoksia, joista on tehty syyttämättäjättämispäätös. Rikokseksi otetaan syyttämättä jätetyn päärikos.

Asialuokituksena syyttäjän toimintaa kuvaavissa tilastoissa käytetään kolminumeroista rikosnimikkeistöä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta oikeushallinnon ylläpitämästä syyttäjien ja alioikeuksien rikosasioiden asianhallintajärjestelmästä, josta käytetään lyhennettä Sakari.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki vuoden aikana syyttäjillä vireillä olleet rikosasiat , jotka on kirjattu Sakariin. Tilastojen perusaineistona Sakaria voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja syyttäjän ratkaisemista rikosasioista julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokantapalvelussa osoitteessa <http://pxweb2.stat.fi> sekä vuosittain ilmestyvässä Oikeustilastollisessa vuosikirjassa Syyttäjän toiminta -jaksossa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastojen vertailtavuuteen vaikuttavat lainmuutokset sekä Sakarin käyttöönotto vaiheittain. Vuoteen 1999 asti tiedot syyttäjän toiminnasta saatiin rikosdiarista ja vuosina 2000 - 2003 Sakarista sekä RD2000 diaarista. RD2000 diaarista ei saatu kaikkia samoja tietoja kuin Sakarista, joten tiedot ovat osittain puutteellisia niiden

juttujen osalta, jotka olivat vanhassa rikosdiarissa. Vuodesta 2004 lähtien tilastot on tehty vain Sakariin kirjatuiista jutuista.

Yleiset rikosoikeudelliset toimenpiteistä luopumista koskevat säännökset uudistuivat 1.1.1991 voimaan tulleella rikoslain voimaanpanemisesta annetun asetuksen (RVA) muuttamisella. Rikosprosessiuudistuksen yhteydessä syytteestä luopumista koskevat säännökset siirrettiin rikoslain voimaanpanoasetuksesta uuteen lakiin rikosasioiden oikeudenkäynnistä (ROL), joka tuli voimaan 1.10.1997. Vuonna 1991 voimaan tulleen lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin lähes samanlaisena rikosprosessiuudistuksen jälkeenkin.

Ylempien syyttäjien organisaatiota muutettiin 1.12.1997 voimaan tulleilla laeilla. Ylimmän syyttäjän tehtävät siirrettiin oikeuskanslerilta valtakunnansyyttäjälle, joka johtaa valtakunnansyyttäjänvirastoa. Valtakunnansyyttäjä on kaikkien yleisten syyttäjien esimies sekä johtaa ja kehittää syyttäjäntoimintaa.

Aikaisemmin väliportaana syyttäjänä toimineiden lääninsyyttäjien tehtävät siirrettiin valtakunnansyyttäjänvirastossa työskenteleville valtiosyyttäjille, joilla on toimivalta syyttäjäntehtävissä koko maassa. Valtiosyyttäjien ensisijaisena tehtävänä on huolehtia syyttäjäntehtävistä yhteiskunnan kannalta merkittävimmissä rikosasioissa.

Paikallissyyttäjien organisaatio uudistettiin 1.12.1996 lukien. Kaupunginviskaalinvirastojen ja nimismiespiirien tilalle muodostettiin 90 kihlakuntaa. Samasta ajankohdasta lähtien syyttäjäntoimi siirrettiin oikeusministeriön hallinnonalalle.

Paikallisena syyttäjäviranomaisena oli kihlakunnansyyttäjä. Kihlakunnansyyttäjä toimi syyttäjänvirastossa tai kihlakunnanviraston syyttäjäosastossa. Kihlakunnansyyttäjän toimialueena oli yleensä yksi kihlakunta, mutta tehtäviä voitiin hoitaa myös eri kihlakuntien yhteistoiminnassa sekä toisen kihlakunnan alueella. Organisaatiomuutos ei koskenut Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirastoa.

Syyttäjäorganisaatio uudistui huhtikuun alussa 2007. (Valtioneuvoston asetus syyttäjänvirastojen toimialueista ja päätoimipaikoista 1.2.2007/89). Syyttäjänvirastojen määrä väheni 15:een ja ne muodostettiin aikaisempien yhteistoiminta-alueiden pohjalta. Päätoimipaikan lisäksi syyttäjänvirastoilla voi olla paikallisia palvelutoimistoja. Paikallinen syyttäjäntoimi on järjestetty edelleen kihlakunnittain, mutta nyt syyttäjänvirasto koostuu yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. Helsingin kihlakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan syyttäjänvirastot jatkavat omina yksiköinä.

Tilastossa vuodet 2006 - 2008 esitetään uuden syyttäjäpiiriin mukaisesti. PX-Web StatFin -palveluun jäävät lisäksi vuodet 2002 - 2006 aikaisempien syyttäjänvirastojen mukaisesti tehtyinä.

Syyttämättä jätettyjen osalta tilastointi on muuttunut vuonna 2008 siten, että tilastoon otetaan kokonaan syyttämättä jätetyn henkilön päärikos, kun se aikaisemmin oli jutun päärikos. Rikoksittain tilasto eroaa jonkun verran aikaisempien vuosien tilastoista ja sen vuoksi vuodesta 2008 on aloitettu uusi aikasarja. Syyttämättä jätettyjen lukumääriin ja syyttämättä jättämisperusteiden määriin muutos ei vaikuta.

7. Yhtenäisyys

Oikeustilastollisen vuosikirjan syyttäjän ratkaisuja kuvaavaan tauluun on lisätty tiedot syyttäjän antamista rangaistusmääräyksistä, jotka puuttuvat PX-Web StatFin-tietokantapalvelussa olevasta taulukosta.

Tilastossa käytetyt asia- ja alueluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokannasta. Kolminumeroinen rikosnimikkeistö on myös Tilastokeskuksen luokitus-palvelussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index_muut.html.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Oikeus 2009

Lisätietoja

Riitta Forsman (09) 1734 3240
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-2294 (pdf)